

ISF-rahaston toimeenpanosuunnitelma 2024-2025

Sisäisen turvallisuuden rahasto (ISF)

xx.12.2023

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Euroopan unionin
rahoittama

Sisällys

1. Johdanto	4
1.1 Sisäisen turvallisuuden rahaston ohjelma.....	4
1.2 Rahaston toimeenpanosuunnitelma.....	5
1.3 Rahaston ohjelman erityistavoitteet ja rahoitus	6
1.4 Ohjelman toimeenpano.....	7
Erityistavoite 1 Tietojen vaihto	8
Erityistavoite 2 Rajat ylittävä yhteistyö.....	8
Erityistavoite 3 Rikollisuuden ehkäiseminen ja torjunta	8
1.5 Ohjelman erityistavoitteiden mukaisesti toteutettavat toimet ja rahoituksen kohdentaminen vuosina 2024-2025.....	9
2. Erityistavoitteet	10
Erityistavoite 1 Tietojen vaihto.....	10
1 A Turvallisuutta koskevan unionin säännösten yhdenmukainen soveltaminen	10
1 A 1 Toteutetaan Schengen-arvioinnin edellyttämät muutokset tietojenvaihtoon liittyen .	10
1 A 2 Muut unionin säännösten soveltamiseen liittyvät toimet.....	11
1 B Turvallisuuden kannalta merkityksellisten unionin ja hajautettujen tietojärjestelmien perustaminen, mukauttaminen, ylläpito ja yhteentoimivuus	12
1 B 1 Tietojärjestelmien yhteentoimivuus.....	12
1 C Unionin ja hajautettujen tietojärjestelmien aktiivisen käytön lisääminen	15
1 C 1 Tiedonvaihdon tehostaminen.....	15
1 D Kansallisten toimenpiteiden tukeminen, mukaan lukien kansallisten tietokantojen yhteenliittäminen ja liittäminen unionin tietokantoihin	18
1 D 1 Digitalisaation edistäminen	18
Operatiivinen tuki.....	22
Erityistavoite 2 Rajat ylittävä yhteistyö	24
2 A Kahteen tai useampaan jäsenvaltioon liittyvien lainvalvontaoperaatioiden lisääminen	24
2 A 1 Osallistuminen operatiiviseen yhteistyöhön	24
2 B Viranomaisten ja muiden asiaankuuluvien toimijoiden välisen koordinaation parantaminen ja yhteistyön lisääminen sekä jäsenvaltioiden sisällä että niiden välillä	28
2 B 1 Koordinaatio, yhteistyömallit, verkostot, tiedonvaihtomenetelmät, koulutus yhteistyön kehittämiseksi	28
2 C Virastojen välisen yhteistyön parantaminen unionin tasolla jäsenvaltioiden kesken ja jäsenvaltioiden ja asiaankuuluvien unionin toimielinten ja laitosten välillä sekä kansallisella tasolla jäsenvaltion viranomaisten välillä	30
2 C 1 Lähetetään yhteyshenkilöitä kansainvälisiin yhteistyöelimiin	30
Operatiivinen tuki.....	31
Erityistavoite 3 Rikollisuuden ehkäiseminen ja torjunta	32

3 A Koulutus, harjoitukset ja parhaiden käytäntöjen jakaminen	32
3 A 1 Osaamisen kehittäminen.....	32
3 B Voimavarojen ja tietämyksen yhdistäminen	34
3 B 1 Yhteistyö, hyvien käytäntöjen jakaminen, toimintamallien kehittäminen	34
3 C Toimenpiteiden kehittäminen todistajien, väärinkäytösten paljastajien ja rikoksen uhrien tukemista varten.....	37
3 C 1 Tuki-, suojele- ja tiedottamistoimet sekä toimintamallien kehittäminen	37
3 D Varusteiden, koulutusvälineiden ja muun turvallisuusinfrastruktuurin päivittäminen	41
3 D 1 Kaluston, välineistön, varusteiden ja muun infrastruktuurin kehittäminen.....	41
3 E Kriittisen infrastruktuurin suojaaminen	43
3 E 1 Toimet kriittisen infrastruktuurin ja kansalaisten suojaamiseksi.....	43
Operatiivinen tuki.....	47

1. Johdanto

1.1 Sisäisen turvallisuuden rahaston ohjelma

Sisäministeriö on laatinut Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1149 artiklan 13 edellyttämän sisäisen turvallisuuden rahaston ohjelman, jolla rahastoa pannaan Suomessa täytäntöön EU-ohjelmakaudella 2021-2027. Ohjelma on strateginen asiakirja, jossa kuvataan yleisesti kansalliset tarpeet rahaston toimialalla, niitä koskevat tavoitteet, suunnitellut toimet, odotettavissa olevat tulokset ja tuloksellisuutta mittaavat indikaattorit sekä suunniteltu rahoituksen jakautuminen.

Ohjelman painopisteiden tulee olla johdonmukaisia unionin painopisteiden ja haasteiden kanssa turvallisuusosalalla ja ohjelman tulee vastata näihin painopisteisiin ja haasteisiin. Ohjelman painopisteiden tulee olla täysin asiaankuuluvan unionin säännösten ja sovitujen unionin painopisteiden mukaisia. Ohjelmassa on huomioitu Euroopan komission Suomen ohjelmaa koskevat suositukset.

Ohjelmaa valmisteltiin työryhmässä, joka perustettiin sisäasioiden rahastoja koskevien EU-asetusten ja ohjelmakauden valmistelua varten. Työryhmässä olivat mukana sisäisestä turvallisuudesta ja maahanmuutosta vastaavan sisäministeriön poliisi-, rajavartio-, pelastus- ja maahanmuutto-osastot, oikeusministeriö sekä muita asiassa keskeisiä ministeriöitä. Virastoista ja muista sidosryhmistä mukana olivat mm. Poliisihallitus, Rajavartiolaitos, Tulli ja Maahanmuuttovirasto, Etnisten suhteiden neuvottelukunta (ETNO), Suomen Kuntaliitto, Valtakunnansyyttäjän toimisto ja Rikosseuraamuslaitos. Ahvenanmaan maakunnan hallitusta pyydettiin erikseen lausumaan sitä koskevista asioista. Ohjelman valmistelun yhteydessä järjestettiin lausunto- ja kuulemiskierros valtion, paikallis- ja aluetason viranomaisille ja kansalais- ja ammattijärjestöille.

Keskeinen osa ohjelman valmistelua on ollut tiedonkeruu sekä eri hallinnonaloilla sovellettavan unionin säännösten ja unionin painopisteiden mukaisten, kansallisesti tunnistettujen tarpeiden ja tavoitteiden sekä ehdotettavien toimien yhteensovittaminen. Ohjelman laatimisessa on huomioitu mm. rahaston toimialan kannalta lähtötilanteessa oleelliset hallitusohjelman kirjaukset, kansalliset ja EU-tason strategiat, selvitykset ja toimenpideohjelmat.

Euroopan komissio hyväksyi ohjelman 29.7.2022.

1.2 Rahaston toimeenpanosuunnitelma

Lain sisäasioiden rahastoista ohjelmakaudella 2021-2027 (1125/2021) 5 §:n ja rahastoja koskevan valtioneuvoston asetuksen 119/2022 3§:n mukaan sisäministeriö valmistelee ohjelman seurantakomiteaa kuullen ehdotuksen ohjelmaa täytäntöönpanevaksi toimeenpanosuunnitelmaksi.

Toimeenpanosuunnitelman avulla halutaan varmistaa rahaston ohjelman suunnitelmallinen ja vaikuttavuuteen tähtäävä toimeenpano sekä kuvata ohjelman toimeenpanon etenemistä.

Toimeenpanosuunnitelma laaditaan tiiviissä yhteistyössä rahaston toimeenpanon kannalta oleellisten hallinnonalojen ja sidosryhmien kanssa, huomioiden ajankohtaiset, ohjelman toimeenpanoa ja tuloksellisuutta edistävät tarpeet sekä käynnissä olevat hankkeet tai toiminnot. Suunnitelman valmistelussa huomioidaan myös rahaston ja sen tavoitteiden kannalta merkityksellisten Euroopan unionin muiden rahoitusvälineiden ja -ohjelmien sisällöt.

Toimeenpanosuunnitelma sisältää kuvaukset avustettavista toimista, niiden keskeisistä päämääristä ja päämäärien edistämiseksi tuettavasta toiminnasta sekä tuettavan toiminnan tulostavoitteista ja mittareista. Suunnitelmassa annetaan myös kuvaus mahdollisista tuensaajista, myönnettävistä avustusosuuksista sekä muusta EU-rahoituksesta, jonka kanssa toimintaa yhteensovitetään. Sisäisen turvallisuuden rahaston toimeenpanossa seurataan mm. BMVI-rahaston, oikeusalan rahoitusohjelman ja RRF-ohjelmien toteutusta synergioiden löytämiseksi ja päällekkäisyyksien välttämiseksi. Lisäksi toimeenpanosuunnitelmassa määritellään toimien hakuun avaamisen aikataulu sekä tarvittaessa ohjelmaan sisältyvän rahoituksen tarkempi kohdentaminen. Toimeenpanosuunnitelman ensimmäisestä päivityksestä lähtien suunnitelma sisältää myös kuvauksen ohjelman toimeenpanon etenemisestä. Toimeenpanosuunnitelma laaditaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Hallintoviranomainen tarkastelee vuosittain toimeenpanosuunnitelman muuttamistarvetta ja kuulee rahaston seurantakomiteaa.

Tätä rahaston ohjelmaa täydentävää toimeenpanosuunnitelmaa toteutetaan vuosina 2024-2025.

Toimeenpanosuunnitelma on käsitelty rahaston seurantakomitean kirjallisessa menettelyssä 14.-22.12.2023. Toimeenpanosuunnitelman päivitystarvetta on käsitelty rahaston seurantakomiteassa 12.10.2022, minkä jälkeen seurantakomitea sai lähettää kirjallisia kommentteja 17.11.2023 mennessä. Kommentteja tekstiin saatiin Poliisihallitukselta, sisäministeriön poliisiosastolta, oikeusministeriöltä ja Tullilta. Maahanmuuttovirasto ilmoitti, ettei heillä ole muutos- tai lisäystarpeita tekstiin. Seurantakomitean kokouksessa keskusteltiin rahoituksen siirtämisestä erityistavoitteesta 3 erityistavoitteeseen 1 sisäministeriön poliisiosaston esityksestä.

Hallintoviranomainen päätti, että siirtoa käsitellään uudelleen tarpeen mukaan vuoden 2024 puolella kun on tiedossa, kuinka paljon rahoitusta on jäljellä.

1.3 Rahaston ohjelman erityistavoitteet ja rahoitus

Rahaston toimintapoliittisena tavoitteena on edistää turvallisuuden korkean tason varmistamista unionissa, erityisesti ehkäisemällä ja torjumalla terrorismia ja radikalisoitumista, vakavaa ja järjestäytyntä rikollisuutta ja kyberrikollisuutta, auttamalla ja suojelemalla rikosten uhreja sekä valmistautumalla turvallisuuteen liittyviin vaaratilanteisiin, riskeihin ja kriiseihin, suojautumalla niiltä ja hallinnoimalla niitä tehokkaasti.

Edellä mainitun toimintapoliittisen tavoitteen puitteissa rahastolla edistetään seuraavia erityistavoitteita:

1. parannetaan ja helpotetaan **tietojenvaihtoa** toimivaltaisten viranomaisten ja asiaankuuluvien unionin elinten ja laitosten välillä ja sisällä sekä tarvittaessa kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa,
2. parannetaan ja tehostetaan **rajat ylittävää yhteistyötä**, myös terrorismiin ja vakavaan ja järjestäytyneeseen rajat ylittävään rikollisuuteen liittyviä yhteisiä operaatioita toimivaltaisten viranomaisten välillä ja
3. tuetaan jäsenvaltioiden **valmiuksien vahvistamista** rikollisuuden, terrorismin ja radikalisoitumisen ehkäisemisessä ja torjunnassa sekä turvallisuutta uhkaavien tilanteiden, riskien ja kriisien hallinnassa, myös tiivistämällä yhteistyötä viranomaisten, asiaankuuluvien unionin elinten tai laitosten, kansalaisyhteiskunnan ja yksityisten kumppaneiden välillä eri jäsenvaltioissa.

Rahaston rahoitus EU-tasolla on noin 1,93 miljardia euroa. Ohjelmakauden alussa Suomen osuus rahaston rahoituksesta on noin 36,6 miljoonaa euroa.

Taulukko 1: Rahoituksen indikatiivinen jakautuminen vuosittain, sisältäen teknisen avun:

2021+2022	7 677 113
2023	6 669 899
2024	6 487 256

2021+2022	7 677 113
2025	5 470 680
2026	5 400 343
2027	4 896 467
Yhteensä	36 601 756

Ohjelman rahoitus kohdennetaan erityistavoitteiden mukaisesti. Erityistavoitteiden alla rahoitus jakaantuu hankeavustuksiin ja operatiiviseen tukeen.

Taulukko 2: Ohjelman rahoituksen jakautuminen erityistavoitteille ilman teknistä apua:

ET1 Tietojen vaihto	12 085 485,47
hankeavustukset	10 876 936,92
operatiivinen tuki	1 208 548,55
ET2 Rajat ylittävä yhteistyö	3 798 295,43
hankeavustukset	3 494 431,80
operatiivinen tuki	303 863,63
ET3 Rikollisuuden ehkäiseminen ja torjunta	18 646 177,58
hankeavustukset	16 781 559,83
operatiivinen tuki	1 864 617,76
Yhteensä	34 529 958,49

Vuonna 2024 toteutettavan väliarvioinnin yhteydessä on mahdollista saada ohjelmaan lisärahoitusta edellyttäen, että vähintään 10 % alkuperäisestä rahoitusosuudesta on käytetty ja raportoitu komissiolle 31.12.2024 mennessä. Lisärahoitus allokoidaan jäsenvaltioille rahastoa koskevassa asetuksessa määriteltyjen kriteerien perusteella.

Ohjelmaan on mahdollisuus saada lisärahoitusta myös komission erityistoimihakujen kautta.

1.4 Ohjelman toimeenpano

Vuosina 2022 ja 2023 järjestettiin neljä hakua. Ohjelman toimeenpano on käynnistynyt tehokkaasti lukuun ottamatta erityistavoitetta 2, jonka puitteissa ei vielä ole käynnistetty hankkeita tai operatiivisen tuen toimintaa.

Yhteensä rahoitusta on sidottu hankkeisiin ja operatiivisella tuella katettavaan toimintaan noin 22,2 miljoonaa euroa. Sitomatonta rahoitusta on jäljellä yhteensä noin 12,3 miljoonaa euroa.

Hanketoimintoja ovat käynnistäneet Poliisihallitus, Suojelupoliisi, Tulli, oikeusministeriö, Varsinais-Suomen hyvinvointialue, Maahanmuuttovirasto, Helsingin Diakonissalaitos, Suomen Pakolaisapu ja Mieli ry.

Erytystavoite 1 Tietojen vaihto

Erytystavoitteessa 1 on käynnistetty seuraavanlaisia toimenpiteitä (täytäntöönpanotoimi sulkeissa):

- aseiden elinkaaritietojen hallinta (1 C),
- tietojärjestelmien yhteentoimivuus, kyselymahdollisuuksien ja matkustajatietojen käsittelykyvyn laajentaminen (1 C),
- tiedon tallentamisen yhdenmukaistaminen ja keskitetyt hakupalvelut (1 C),
- tekoälyn ja analyysityökalujen käyttö tietomassojen analysoinnissa (1 D),
- SIS II tietojärjestelmäkokonaisuuden ylläpito ja käyttötuki (operatiivinen tuki).

Erytystavoitteessa 1 on sidottu rahoitusta noin 11,5 miljoonaa euroa. Rahoitusta on vapautunut hakemusten päätöskäsittelyn yhteydessä ja sitomatonta rahoitusta on noin 550 000 euroa.

Erytystavoite 2 Rajat ylittävä yhteistyö

Erytystavoitteessa 2 on sitomatonta rahoitusta noin 3,8 miljoonaa euroa.

Erytystavoite 3 Rikollisuuden ehkäiseminen ja torjunta

Erytystavoitteessa 3 on käynnistetty seuraavanlaisia toimenpiteitä (täytäntöönpanotoimi sulkeissa):

- kyberrikostorjunnan ja ympäristörikostorjunnan osaamisen lisääminen (3 A),
- kyberrikollisuuden ehkäiseminen (3 B),
- radikalisoitumisen ehkäiseminen (3 B),
- ihmiskaupan uhrien tunnistamis- ja ohjausmekanismin rakentaminen (3 B),
- ihmiskaupan uhrien tilastoinnin kehittäminen (3 C),
- ilmoittajansuojelulain täytäntöönpano (3 C),
- rikostorjunnan välineistön hankinnat (3 D),

- CBRNE-suorituskyvyn välineistön hankinnat, kolme hanketta (3 D),
- poliisin erikoisjoukkotoiminnon suorituskyvyn kalustohankinta (3 D),
- tullirikostutkinnan teknisen tutkinnan suorituskyvyn parantaminen (3 D),
- tullirikostorjunnan tarkkailutyypin tiedonhankinnan toimintavalmiuksien ja suorituskyvyn parantaminen (3 D),
- teknisen rikostutkinnan suorituskyvyn parantaminen 3D-tekniikan käyttöä ja osaamista kehittämällä (3 D), rikostorjuntatoiminnan tehostaminen itärajalta (operatiivinen tuki),
- rikoskierteestä irtautuminen (operatiivinen tuki)
- pakotteiden kiertämiseen liittyvien sääntelyrikosten tutkintaan saattaminen (operatiivinen tuki),
- vakavien jätteen ympäristörikosten ennalta estäminen ja paljastaminen (operatiivinen tuki).

Erityistavoitteessa 3 on sidottu rahoitusta noin 10,7 miljoonaa euroa. Sitomatonta rahoitusta on noin 7,9 miljoonaa euroa.

1.5 Ohjelman erityistavoitteiden mukaisesti toteutettavat toimet ja rahoituksen kohdentaminen vuosina 2024-2025

Rahaston kolmas toimeenpanosuunnitelma koskee vuosia 2024 ja 2025. Rahastosta järjestetään kumpanakin vuonna kaksi hakua, jos rahoitusta on jäljellä.

2. Erityistavoitteet

Erityistavoite 1 Tietojen vaihto

1 A Turvallisuutta koskevan unionin säännösten yhdenmukainen soveltaminen

1 A 1 Toteutetaan Schengen-arvioinnin edellyttämät muutokset tietojenvaihtoon liittyen

Schengen-arvioinnissa havaittujen puutteiden korjaamista priorisoidaan rahoituskohteita suunniteltaessa. Suunnitelmista raportoidaan evaluaatiomekanismin mukaisesti komissiolle säännöllisesti. Seuraava arviointi Suomeen tehdään 2023.

Päämääränä on toteuttaa Schengen-arviointien suositukset toimenpidesuunnitelman mukaisesti.

Avustus	75 %
Mahdolliset avustuksensaajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun EU-rahoituksen kanssa	Toimia yhteensovitetaan muista EU:n sisäasioiden rahastoista rahoitettavien toimien kanssa.
Sovellettavat indikaattorit	
Toimissa tulee soveltaa muitakin tämän erityistavoitteen indikaattoreita, jos niillä voidaan mitata toteutettavaa toimintaa.	
Tuotosindikaattorit:	
O.1.3 Perustettujen/mukautettujen/ylläpidettyjen tieto- ja viestintätekniikkajärjestelmien lukumäärä	
Tulosindikaattorit:	

R.1.5 Niiden tieto- ja viestintätekniikkajärjestelmien määrä, jotka on saatettu yhteentoimiviksi jäsenvaltioissa/turvallisuuden kannalta merkittävien EU:n ja hajautettujen tietojärjestelmien kanssa/kansainvälisten tietokantojen kanssa.

Hakuaika	syksy 2024, kevät 2025 jos rahoitusta on jäljellä/vapautunut, syksy 2025 jos rahoitusta on jäljellä/vapautunut
Hankkeen käynnistäminen viimeistään	Tarkista hakuilmoitus

1 A 2 Muut unionin säännösten soveltamiseen liittyvät toimet

Avustus	75 %
Mahdolliset avustuksensaajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun EU-rahoituksen kanssa	
Sovellettavat indikaattorit	
Hakuaika	syksy 2024, kevät 2025 jos rahoitusta on jäljellä/vapautunut, syksy 2025 jos rahoitusta on jäljellä/vapautunut
Hankkeen käynnistäminen viimeistään	Tarkista hakuilmoitus

1 B Turvallisuuden kannalta merkityksellisten unionin ja hajautettujen tietojärjestelmien perustaminen, mukauttaminen, ylläpito ja yhteentoimivuus

1 B 1 Tietojärjestelmien yhteentoimivuus

EU-tietojärjestelmien yhteentoimivuutta koskevien asetusten perusteella EU-laajuisten tietojärjestelmien yhteentoimivuuteen liittyvät toiminnallisuudet. Yhteentoimivuus vaikuttaa myös kansallisten tietojärjestelmien toimintaan ja toimintaprosesseihin, joita tulee kehittää jo tunnistettujen ja tulevien tarpeiden mukaisesti. Yhteentoimivuutta kehitettäessä on huomioitava tietojärjestelmämuutosten lisäksi riittävä käsitteellinen yhteentoimivuus ja lähdejärjestelmien metatietorakenteiden kehittäminen siten, että sisäisen turvallisuuden prosessit, tiedonvaihto ja tiedonhallinnan menettelyt muodostavat yhteentoimivuus- ja turvallisuusvaatimukset varmistavan kokonaisuuden.

Päämääränä on vakavien rikosten torjuminen, havaitseminen tai tutkiminen takaamalla relevanttien tietojärjestelmien yhteentoimivuus sekä kansallisesti että EU-laajuisesti sekä viranomaisten pääsy tarpeellisiin tietoihin.

Turvallisuusviranomaisilla on käytettävissään teknologiset ratkaisut, jotka mahdollistavat kansallisen ja kansainvälisen tiedonhaun kansallisista ja kansainvälisistä tietolähteistä ja käyttäjäviranomaisesta riippumatta mahdollisimman laajasti tietosuojan ja tietoturvan periaatteiden mukaisesti. Koko rikosprosessiketju toimii saumattomasti.

Avustusta voidaan myöntää hankkeisiin, joissa esimerkiksi:

- luodaan laaja kansallinen yhteentoimivuus kansainvälisten velvoitteiden toteuttamiseksi laatimalla tieto-, toiminta- ja käyttöoikeusarkkitehtuuri sekä suunnittelemalla tekniset ratkaisut,
- kehitetään kansallisia tieto-, asianhallinta- ja viestinvälitysjärjestelmiä, esimerkiksi saatetaan loppuun käynnissä olevat SIS III kehittämistoimenpiteet Tunto- ja CRIS-järjestelmien kehitys, asetietojärjestelmä,
- rakennetaan EU-laajuisten tietojärjestelmien yhteentoimivuuteen liittyvät rajapinnat, integraatiot ja toiminnallisuudet tietoturvasta huolehtien,

- luodaan tarvittavat yhteyspisteet,
- koulutetaan viranomaiset yhteentoimivuusasetusten toimeenpanosta ja tietojärjestelmämuutosten käyttöönotosta,
- toteutetaan tarvittavat prosessimuutokset ja ohjeistukset.

Tulostavoitteita:

- Kansalliset tietojärjestelmämuutokset, liittymät ja rajapinnat EU-tasolla käytössä olevien yhteisten alustojen ja järjestelmien kanssa on toteutettu sovituskaulussa,
- EU-laajuisten tietojärjestelmien tiedot on integroitu osaksi matkustajatietojen analyysiä,
- viranomaiset on koulutettu järjestelmien käyttöön ja heillä on selkeä käsitys järjestelmien toiminnasta ja sen vaikutuksesta omaan työhön.

Avustus	75 % Avustus voidaan korottaa 90 prosenttiin hankkeissa, joiden tavoitteena on parantaa EU:n tietojärjestelmien ja kansallisten tieto- ja viestintätekniikkajärjestelmien yhteentoimivuutta, siinä määrin kuin siitä säädetään unionin tai jäsenvaltion lainsäädännössä.
Mahdolliset avustuksensaajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun EU-rahoituksen kanssa	Toimia yhteensovitetaan BMVI-rahaston kanssa
Sovellettavat indikaattorit	
Toimissa tulee soveltaa muitakin tämän erityistavoitteen indikaattoreita, jos niillä voidaan mitata toteutettavaa toimintaa.	
Tuotosindikaattorit:	
O.1.1 Koulutustoimien osanottajien määrä	
O.1.2 Asiantuntijakokousten/työpajojen/opintokäyntien määrä	

<p>O.1.3 Perustettujen/mukautettujen/ylläpidettyjen tieto- ja viestintätekniikkajärjestelmien lukumäärä</p> <p>O.1.4 Hankittujen laitteiden määrä</p> <p>Tulosindikaattorit:</p> <p>R.1.5 Niiden tieto- ja viestintätekniikkajärjestelmien määrä, jotka on saatettu yhteentoimiviksi jäsenvaltioissa/turvallisuuden kannalta merkittävien EU:n ja hajautettujen tietojärjestelmien kanssa/kansainvälisten tietokantojen kanssa</p> <p>R.1.7 Niiden osallistujien lukumäärä, jotka pitävät koulutusta hyödyllisenä työssään</p> <p>R.1.8 Niiden osallistujien lukumäärä, jotka ilmoittavat kolmen kuukauden kuluttua koulutustoimesta, että he käyttävät kyseisessä koulutustoimessa hankittuja taitoja ja osaamista</p>	
Hakuaika	<p>syksy 2024, kevät 2025 jos rahoitusta on jäljellä/vapautunut, syksy 2025 jos rahoitusta on jäljellä/vapautunut</p>
Hankkeen käynnistäminen viimeistään	<p>Tarkista hakuilmoitus</p>

1 C Unionin ja hajautettujen tietojärjestelmien aktiivisen käytön lisääminen

1 C 1 Tiedonvaihdon tehostaminen

Tietojärjestelmähaasteet aiheuttavat suuria ongelmia sekä kansalliseen että kansainväliseen tiedonvaihtoon. Vuonna 2018 suoritetussa Suomea koskevassa Schengen arvioinnissa todetaan, että poliisin kansainvälisten tietojärjestelmien käytön osaaminen ja menettelyiden tuntemus eivät ole riittävän hyvällä tasolla. Osaamisvaje johtuu mm. siitä, että tiedonvaihdon järjestelmiä on useita, tiedonhakukanavat ovat siiloutuneita, järjestelmiä on hankala käyttää tai koulutusta ei ole saatavilla. Eri tiedonvaihtokanavia käytetään erillään kansallisesta tiedonvaihdosta ja asianhallinnasta.

Erityisesti poikkeusoloissa tiedonkulku ja ajantasainen tilannekuva ovat tärkeitä eri viranomaistoimijoiden, siviiliviranomaisten ja niitä tukevien järjestötoimijoiden välillä. Uusia tilannekuvan muodostamisen tapoja, tiedonvälittämisen rakenteita ja salattuja tietojärjestelmiä on tarpeen kehittää kansallisten, alueellisten ja paikallisten toimijoiden välillä.

Tietosuojadirektiivi on aiheuttanut sen erilaisten tulkintojen vuoksi ongelmia viranomaisten keskinäisessä tiedonvaihdossa. Tilanteen korjaamiseksi tarvitaan kouluttautumista ja yhtenäisiä käytäntöjä.

Lainvalvontaviranomaisten ja oikeusviranomaisten välisen tiedonvaihdon kehittäminen rikosten ennalta estämiseksi, paljastamiseksi, tutkimiseksi ja rikosvastuun toteuttamiseksi on erittäin tärkeää kansallisen ja EU:n sisäisen turvallisuuden parantamiseksi. Komissio antoi joulukuussa 2021 ehdotuksen tietojenvaihtodirektiiviksi ja niin kutsutuksi Prüm II -asetukseksi automaattisesta tietojenvaihdosta poliisiyhteistyössä. Direktiivistä ja asetuksesta johtuvia toimia toteutetaan seuraavien vuosien toimeenpanosuunnitelmien puitteissa.

Päämääränä on tietoturvallisen tiedonhaun, tiedonvaihdon ja tilannekuvan ja liittyvien prosessien muodostamisen tehostaminen kansallisesti ja kansainvälisesti käyttäjäviranomaisesta riippumatta päätöksenteon, valvonnan ja rikollisuuden torjuntatoimien tueksi.

Avustusta voidaan myöntää hankkeisiin, joissa esimerkiksi:

- luodaan teknologiset ratkaisut, jotka mahdollistavat kansallisen ja kansainvälisen tietoturvallisen tiedonhaun myös rikospaikoilla kansallisista ja kansainvälisistä tietolähteestä ja käyttäjäviranomaisesta riippumatta,
- kehitetään prosesseja ja uudistetaan työtapoja viranomaisten kesken sekä yksityisen sektorin ja järjestöjen kanssa,
- koulutetaan viranomaiset hyödyntämään tietokantoja tehokkaammin ja ylläpidetään osaamista,
- tehostetaan tiedonvaihtoa ja operatiivista yhteistyötä eri maiden, EU- ja kansainvälisten organisaatioiden kanssa mukaan lukien Prüm II -asetukseen perustuva tietojenvaihto, huomioiden kansainväliset tietoturvaluokitukset,
- parannetaan tietosuojaosamista ja -prosesseja,
- mahdollistetaan tietojenvaihtodirektiivin täytäntöönpano Suomessa

Tulostavoitteita mm:

- SIENA-kehitystä on edistetty,
- matkustajatietotoimintoja ja mahdollista liikennemuotoneutraalia matkustajatiedustelua on kehitetty,
- CSAM-järjestelmän käyttöliittymää on kehitetty,
- CSAM-järjestelmästä pystytään siirtämään tietoa myös Interpolin, Eurojustin ja Europolin tietokantoihin,
- Renki-hakupalveluun liittyvää kehittämistä on jatkettu,
- henkilötietojen käsittelijöiden osaamista ja tietosuojaprosesseja on parannettu tietosuojalain mukaisesti,
- asetietojärjestelmää ja aseiden ja aseiden osien elinkaaren ja sijaintitietojen seuranta on kehitetty,
- koulutusta tietokantojen tehokkaammaksi hyödyntämiseksi on järjestetty, kuten Kansainvälisen yhteistyön ja tiedonvaihdon kurssija,

- tietojen siirto nykyisestä asetietojärjestelmästä uuteen järjestelmään sekä elinkeinonharjoittajien sähköisen asiointin palvelut on toteutettu,
- analytiikan tietojärjestelmäkokonaisuutta on kehitetty palvelemaan laajemmassa mittakaavassa poliisin ja myös muiden PTR-viranomaisten toiminnan tarpeita,
- tietojenvaihtodirektiivin edellyttämät muutokset ja kehittämistoimenpiteet muun muassa tietojärjestelmiin on toteutettu

Avustus	75 %
Mahdolliset avustuksensaajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun EU-rahoituksen kanssa	Toimia yhteensovitetaan BMVI-rahoituksen kanssa

Sovellettavat indikaattorit

Toimissa tulee soveltaa muitakin tämän erityistavoitteen indikaattoreita, jos niillä voidaan mitata toteutettavaa toimintaa.

Tuotosindikaattorit:

O.1.1 Koulutustoimien osanottajien määrä

O.1.2 Asiantuntijakokousten/työpajojen/opintokäyntien määrä

O.1.3 Perustettujen/mukautettujen/ylläpidettyjen tieto- ja viestintätekniikkajärjestelmien lukumäärä

Tulosindikaattorit:

R.1.5 Niiden tieto- ja viestintätekniikkajärjestelmien määrä, jotka on saatettu yhteentoimiviksi jäsenvaltioissa/turvallisuuden kannalta merkittävien EU:n ja hajautettujen tietojärjestelmien kanssa/kansainvälisten tietokantojen kanssa

R.1.7 Niiden osallistujien lukumäärä, jotka pitävät koulutusta hyödyllisenä työssään

R.1.8 Niiden osallistujien lukumäärä, jotka ilmoittavat kolmen kuukauden kuluttua koulutustoimesta, että he käyttävät kyseisessä koulutustoimessa hankittuja taitoja ja osaamista

Hakuaika	syksy 2024, kevät 2025 jos rahoitusta on jäljellä/vapautunut, syksy 2025 jos rahoitusta on jäljellä/vapautunut
Hankkeen käynnistäminen viimeistään	Tarkista hakuilmoitus

1 D Kansallisten toimenpiteiden tukeminen, mukaan lukien kansallisten tietokantojen yhteenliittäminen ja liittäminen unionin tietokantoihin

1 D 1 Digitalisaation edistäminen

Digitalisaatiokehitys ja teknologioiden kehittyminen on erittäin nopeatahtista ja laajaa ja niiden tuomia mahdollisuuksia hyödynnetään myös rikollisissa tarkoituksissa. Uusilla teknologioilla on erittäin laaja kosketuspinta viranomaisten toimintaan eri sektoreilla. Tutkittavaksi tulevan tietomassan määrä on kasvanut räjähdysmäisesti ja se on usein monimutkaista. Digitaalisen aineiston käytön lisääntyminen esitutkinta-aineistossa on haastavaa esimerkiksi tallennusalan riittämättömyyden ja verkkoratkaisujen vanhenemisen vuoksi. Datan yksityiskohtainen läpikäyminen ihmistyönä on mahdotonta ja inhimillisistä syistä epätarkkaa ja usein pintapuolista koko datamassaan nähden. Tämä haastaa viranomaisia osaamisen, käytettävien välineiden, tietojärjestelmien, menetelmien ja ajantasaisen teknologian osalta. Lisääntyvä datan määrä on luonut tarpeen kehittää koneoppimista hyödyntäviä ratkaisuja.

Automatiikan puuttuminen johtaa tarpeettomasti päivittäistyössä useiden erillisten tietokantojen ja järjestelmien rinnakkaiskäyttöön. Järjestelmiä on useita ja niitä on hankala käyttää. Tämä hidastaa prosesseja ja syö henkilöstöresursseja. Joudutaan tekemään erilaisia lisähakuja, mikä aiheuttaa lisätyötä ja epävarmuutta tiedon ketjutuksessa.

Digitalisaatio ja muu teknologinen kehittäminen ovat viranomaistoiminnan tehostamisen ja sisäisen turvallisuuden parantamisen osalta olennaisia kehittämiskohteita tulevina vuosina ja edellyttävät kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä myös yritys- ja tiedemaailman kanssa. Esitutkinta- ja oikeusviranomaisten täytyy mm. tunnistaa ja hallita mahdollinen digitaalinen

todistusaineisto ja kyetä kehittämään tuotteet ja ratkaisut, joiden avulla työtehtävät voidaan suorittaa laadukkaasti ja tietoturvallisesti. Prosessien tulisi laajoista tietomassoista huolimatta olla nopeita ja rikostorjuntatoimien perustua analyysiin. Valmistelussa on rikosasioita koskevan yhteistyön digitalisaatiota edistävää uutta EU-sääntelyä. EU velvoitteet edellyttävät digitalisaatioon perustuvia ratkaisuja myös poliisin kenttätöissä, kuten valvonnassa ja partioautoissa käytettävissä päätelaitteissa ja lupahallinnossa, joissa käytetään myös EU:n yhteisiä tietokantoja. Hallitusohjelman mukaan vahvistetaan digitalisaatiota sekä rikostutkinnassa ja torjunnassa.

Digitalisaatiota tulee hyödyntää laajasti sisäisen turvallisuuden ja rikosprosessin kannalta keskeisten viranomaisten toiminnassa. ISF-tuella kehitetään vakavan rikollisuuden torjuntaa ja tutkintaa, parantamalla lainvalvontaviranomaisten toimintakykyä vastaanottaa, säilyttää ja välittää tietoteknistä todistusaineistoa. Lisäksi kehitetään uusia, erityisesti 5G-tekniikan käyttöön tähtäviä datayhteyksiä ja laskentatehon laajennuksia. Digitalisaation, automatiikan, nykyaikaisen ohjelmistorobotiikan, tekoälyn ja koneoppimisprosessien hyödyntämistä edistetään mm. materiaalin läpikäynnissä, tietojen luokittelussa, tietosuojavaatimusten edellyttämässä yksittäistarkastuksissa, henkilöllisyyksien varmentamisessa, kansainvälisessä yhteistyössä, tiedustelussa, analyysitoiminnoissa, digitaaliforensiikassa, rahanpesurikosten ja -epäilyjen selvittelyssä, epäiltyjen ja rikostentekijöiden tunnistamisessa, esitutkinnassa, tapausten sarjoittamisessa ja avoimien lähteiden tiedustelussa. Virtuaalisen todellisuuden ja robotiikan hyödyntämistä edistetään rikospaikkatutkinnassa, skenaarioiden mallintamisessa sekä koulutuksessa.

Tietosuojalaki edellyttää henkilötietojen käsittelijöiden osaamisen parantamista. Varmistetaan tiedon oikea-aikainen käytettävyys rikollisuuden torjunnassa ja tehostetaan tietomassojen käytettävyyttä viranomaisten yhteisissä operaatioissa.

Päämääränä on, että viranomaisten tietojärjestelmät, välineet ja työkalut vastaavat toimintaympäristön tarvetta ja seuraavat teknologista kehitystä.

Avustusta voidaan myöntää hankkeisiin, joissa edistetään digitaalisuutta esimerkiksi:

- uusien ohjelmien ja laitteistojen hankinnoilla,
- parannetaan tallennus- ja tiedonsiirtoratkaisuja, esim. rajatut pilvipalvelupohjaiset viranomaisratkaisut,

- parannetaan analyysikyvykkyyttä ja verkkoyhteyksiä,
- parannetaan viranomaisten osaamista ja työprosesseja,
- kehitetään mobiiliratkaisuja,
- otetaan käyttöön tekoälyä erityisesti suurten tietomassojen käsittelyyn,
- automatisoidaan vihjeiden ja tietojen käsittelyä, esimerkiksi matkustajatiedusteluun ja CSAM:iin liittyen,
- otetaan käyttöön uusia teknologisia sovelluksia ja välineitä,
- hankitaan oikean käsittelyn mahdollistavat varusteet ja muu infrastruktuuri,
- koulutetaan tarvittavat tahot.

Tulostavoitteita:

- parempi valmius automatisaatiota ja tekoälyä hyödyntäen tutkia, käsitellä ja analysoida suuria tietomassoja,
- parempi kyvykkyyys käsitellä ja tallentaa digitaalista todistusaineistoa,
- toiminta on tehostunut, kustannussäästöjä on syntynyt,
- työn ja tallennettavan tiedon laatu ja saatavuus ovat parantuneet,
- manuaalinen työ on vähentynyt,
- materiaalin läpikäynti, tunnistaminen ja luokittelu on nopeutunut ja se on tehokasta ja tekoälyä hyödyntävää,
- henkilöstöressurit kohdentuvat nykyistä paremmin varsinaiseen operatiiviseen toimintaan,
- nykyistä helppokäyttöisemmät tietojärjestelmät,
- suurempi osa datasta saadaan hyödynnettyä,
- kansallisesti kaikki käyttävät samoja järjestelmiä, jolloin työprosessi ja koulutustarve on kansallisella tasolla yhtenäinen ja tiedonvaihto on tehostunut,

<ul style="list-style-type: none"> • datasta pystytään havaitsemaan ilmeneviä heikkoja signaaleja paremmin ja datan sisältämät yhteydet tai keskinäiset lainalaisuudet nousevat esiin, • tietoa pystyy siirtämään myös kansainvälisiin tietokantoihin tarvittaessa, • teknisen rikostutkinnan toiminnanohjausjärjestelmä on kehitetty 	
Avustus	<p>75 %</p> <p>Avustus voidaan korottaa 90 prosenttiin hankkeissa, joiden tavoitteena on ehkäistä ja torjua kyberrikollisuutta, erityisesti verkossa tapahtuvaa lasten seksuaalista hyväksikäyttöä, ja rikoksia, joissa internet on ensisijainen foorumi todisteiden keräämiselle.</p>
Mahdolliset avustuksensaajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun EU-rahoituksen kanssa	Toimia yhteensovitetaan mm. Digitaalinen Eurooppa -ohjelman kanssa
<p>Sovellettavat indikaattorit</p> <p>Toimissa tulee soveltaa muitakin tämän erityistavoitteen indikaattoreita, jos niillä voidaan mitata toteutettavaa toimintaa.</p> <p>Tuotosindikaattorit:</p> <p>O.1.1 Koulutustoimien osanottajien määrä</p> <p>O.1.3 Perustettujen/mukautettujen/ylläpidettyjen tieto- ja viestintätekniikkajärjestelmien lukumäärä</p> <p>O.1.4 Hankittujen laitteiden määrä</p> <p>Tulosindikaattorit:</p> <p>R.1.5 Niiden tieto- ja viestintätekniikkajärjestelmien määrä, jotka on saatettu yhteentoimiviksi jäsenvaltioissa/turvallisuuden kannalta merkittävien EU:n ja hajautettujen tietojärjestelmien kanssa/kansainvälisten tietokantojen kanssa</p> <p>R.1.7 Niiden osallistujien lukumäärä, jotka pitävät koulutusta hyödyllisenä työssään</p>	

R.1.8 Niiden osallistujien lukumäärä, jotka ilmoittavat kolmen kuukauden kuluttua koulutustoimesta, että he käyttävät kyseisessä koulutustoimessa hankittuja taitoja ja osaamista	
Hakuaika	syksy 2024, kevät 2025 jos rahoitusta on jäljellä/vapautunut, syksy 2025 jos rahoitusta on jäljellä/vapautunut
Hankkeen käynnistäminen viimeistään	Tarkista hakuilmoitus

Operatiivinen tuki

Operatiivista tukea hyödynnetään tietojenvaihtoa tukevien kansallisten tietojärjestelmien ja -verkkojen ylläpidosta ja käyttötuesta aiheutuviin kuluihin sekä henkilöstömenoihin. Operatiivinen tuki varmistaa ja turvaa erityisesti EU-tason yhteisten järjestelmien ylläpidon ja käytettävyyden.	
Avustus	100 %
Mahdolliset avustuksensaajat	Poliisi ja oikeusrekisterikeskus
Yhteensovittaminen muun EU-rahoituksen kanssa	-
Sovellettavat indikaattorit	
Toimissa tulee soveltaa muitakin tämän erityistavoitteen indikaattoreita, jos niillä voidaan mitata toteutettavaa toimintaa.	
Tuotosindikaattorit:	
O.1.3 Perustettujen/mukautettujen/ylläpidettyjen tieto- ja viestintätekniikkajärjestelmien lukumäärä	
Tulosindikaattorit:	
-	
Hakuaika	Ei suunniteltuja hakuja (rahoitus sidottu)

Hankkeen käynnistäminen viimeistään	Tarkista hakuilmoitus
--	-----------------------

Erityistavoite 2 Rajat ylittävä yhteistyö

2 A Kahteen tai useampaan jäsenvaltioon liittyvien lainvalvontaoperaatioiden lisääminen

2 A 1 Osallistuminen operatiiviseen yhteistyöhön

Muuttuva toimintaympäristö, maailmanpoliittinen tilanne ja erilaiset turvallisuusuhat, kuten hybridi-vaikuttaminen haastavat lainvalvonta- ja muita viranomaisia. Tieto voi olla hajautunutta, ongelma ulottua monen viranomaisen tai valtion toimialueelle ja resurssit ja osaaminen ovat rajallisia. Haasteisiin pyritään vastaamaan monialaisella operatiivisella lainvalvonta- ja muulla viranomaisyhteistyöllä.

Komissio on 2021 antanut ehdotuksen suositukseksi poliisin operatiivisesta yhteistyöstä. Komissio pyrkii virtaviivaistamaan, tehostamaan, kehittämään, nykyaikaistamaan ja helpottamaan lainvalvontayhteistyötä asiaankuuluvien kansallisten virastojen ja toimijoiden välillä. Suosituksessa täsmennetään, että termillä 'poliisiyhteistyö' viitataan toimintaan, johon osallistuvat jäsenvaltioiden kaikki toimivaltaiset lainvalvontaviranomaiset. Suositus katsotaan osaksi Schengenin säännöstöä. Tarkoituksena on puuttua esteisiin, jotka haittaavat poliisien toimintaa muissa jäsenvaltioissa rajat ylittävien takaa-ajojen, rajojen yli tapahtuvan valvonnan sekä yhteisten partioiden ja muiden yhteisten operaatioiden yhteydessä. Lisäksi tarkoituksena on edistää rajat ylittävää poliisiyhteistyötä keinona torjua muuttajien ihmismalakuuljetusta ja tukea laittoman muuttoliikkeen ehkäisemistä ja havaitsemista ja tehostaa rajat ylittävää poliisiyhteistyötä ihmiskaupan torjumiseksi sekä uhrien tunnistamiseksi ja suojelemiseksi.

Lainvalvontaviranomaisten yhteiset tutkintaryhmät, operaatiot ja harjoitukset mahdollistavat osaltaan rajat ylittävän rikollisuuden ja terrorismin torjunnan, sekä paljastavan ja ennaltaehkäisevän toiminnan kehittämistä. Tiivis yhteistyö esitutkinta- ja syyttäväviranomaisten kanssa on välttämätöntä rikosvastuun toteutumiseksi. Yhteisillä viranomaisharjoituksilla parannetaan operatiivista yhteistyötä muun muassa menetelmien valinnassa, käytännön operatiivisessa toiminnassa, tilannejohtamisessa, sekä välineiden, kaluston ja yhteydenpitokanavien käytössä. Kansainvälinen ja kansallinen yhteistyö perustuu vakiintuneeseen kansallisten kontaktipisteiden (SPOC), poliisin eri yksiköiden ja PTR-

viranomaisten väliseen hyvään yhteistyöhön. Viranomaisyhteistyössä ovat tarvittaessa mukana myös esim. sosiaali- ja terveysturvaviranomaiset. Yhteistyötä tulee kehittää niin valtakunnallisella, alueellisella kuin paikallisellakin tasolla ja eri tasojen kesken.

Päämääränä on tuoda yhteisten operaatioiden kokemukset ja parhaat käytänteet osaksi päivittäistä, tehostaen lainvalvontaviranomaisten työn tuloksellisuutta. Lainvalvontaviranomaisten monialainen operatiivinen yhteistyö on tehokasta ja siinä hyödynnetään uusia yhteistyö- ja tiedonvaihtomenetelmiä sekä uusia teknologisia sovelluksia ja välineitä.

Avustusta voidaan myöntää hankkeisiin, joissa sekä kansallisten että kansainvälisten viranomaisten kesken esimerkiksi:

- osallistutaan EMPACT-operaatioihin ja toimintapäiviin,
- osallistutaan yhteisiin tutkintaryhmiin,
- edistetään yhteistyötä esimerkiksi tunnistettuihin uhka-alueisiin liittyvien rikostiedustelu- ja valvontaoperaatioiden avulla,
- osallistutaan erikoisosaamista vaativiin yhteisoperaatioihin ja tiedonvaihtoon esimerkiksi verkkorikollisuuden ja ympäristörikollisuuden sektoreilla,
- osallistutaan yhteisiin harjoituksiin.

Tulostavoitteita:

- PTR-viranomaiset ovat osallistuneet Europolin ja Frontexin laatimien uhka-arvioiden perusteella laadittujen EMPACT-prioriteettien mukaisesti käynnistettyyn yhteistoimintaan,
- viranomaiset ovat osallistuneet EMPACT-painopisteiden operatiivisten suunnitelmien laadintaan ja operaatioihin ja yhteisiin rikoslajikohtaisiin toimintapäiviin,
- harjoituksia on toteutettu sekä kansallisten että kansainvälisten viranomaisten kesken,
- yhteispartioinnin sekä operatiivisten yhteistyömekanismien käyttö ovat lisääntyneet, tutkintaryhmien toiminnan ja varustelun ja kaluston hyvä taso
- tieto välittyy oikea-aikaisesti erityisesti kansainvälisissä operaatioissa,

<ul style="list-style-type: none"> operatiivinen yhteistyö on parantunut harjoitusten myötä muun muassa menetelmien valinnassa, käytännön operatiivisessa toiminnassa, tilannejohtamisessa sekä välineiden, kaluston ja yhteydenpitokanavien käytössä. 	
Avustus	<p>75 %</p> <p>Avustus voidaan korottaa 90 prosenttiin hankkeissa, joiden tavoitteena on torjua vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden aiheuttamia tärkeimpiä uhkia EU:n toimintapoliittisen syklin/EMPACTin operatiivisten toimien puitteissa.</p>
Mahdolliset avustuksensaajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun EU-rahoituksen kanssa	Toimia yhteensovitetaan BMVI-rahoituksen ja Europolin rahoituksen kanssa

Sovellettavat indikaattorit

Toimissa tulee soveltaa muitakin tämän erityistavoitteen indikaattoreita, jos niillä voidaan mitata toteutettavaa toimintaa.

Tuotosindikaattorit:

O.2.1 Rajat ylittävien operaatioiden määrä

O.2.1.1 joista yhteisten tutkintaryhmien määrä

O.2.1.2 joista EU:n toimintapolitiiseen sykliin kuuluvien operatiivisten toimien määrä

O.2.2 Asiantuntijakokousten/työpajojen/opintokäyntien/yhteisten harjoitusten määrä

O.2.4 Rajat ylittäviä operaatioita varten hankittujen kulkuneuvojen lukumäärä

Tulosindikaattorit:

R.2.5 Rajat ylittävien operaatioiden yhteydessä jäädytettyjen varojen arvioitu arvo

R.2.6 Rajat ylittävien operaatioiden yhteydessä takavarikoitujen laittomien huumausaineiden määrä tuoteryhmittäin

R.2.7 Rajat ylittävien operaatioiden yhteydessä takavarikoitujen aseiden määrä asetyypeittäin

R.2.8 Sellaisten hallinnollisten yksikköjen määrä, jotka ovat hiljattain kehittäneet/mukauttaneet olemassa olevia mekanismeja/ menettelyjä/ välineitä/ohjeita muiden jäsenvaltioiden/unionin elinten tai laitosten/kolmansien maiden/ kansainvälisten järjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä varten

R.2.9 Rajat ylittäviin operaatioihin osallistuneiden henkilöiden määrä

Hakuaika	kevät 2024, syksy 2024, kevät 2025, syksy 2025
Hankkeen käynnistäminen viimeistään	Tarkista hakuilmoitus

2 B Viranomaisten ja muiden asiaankuuluvien toimijoiden välisen koordinoinnin parantaminen ja yhteistyön lisääminen sekä jäsenvaltioiden sisällä että niiden välillä

2 B 1 Koordinaatio, yhteistyömallit, verkostot, tiedonvaihtomenetelmät, koulutus yhteistyön kehittämiseksi

Rajat ylittävän rikollisuuden, mukaan lukien tietoverkkorikollisuus ja tietoverkkoja hyväksikäyttäen tehtävien rikosten, torjunta edellyttää tiivistä kansainvälistä yhteistyötä, mutta myös kansallisen yhteistyön tehostamista. Tieto on usein hajautunutta, tiedonkulku hidasta ja osin vielä paperilomakkeisiin perustuvaa. Ongelmat ulottuvat monen viranomaisen tai valtion toimialueelle ja tarvittavaa erikoisosaamista tai riittäviä resursseja ei aina ole.

Lainvalvontaviranomaisten, muiden toimivaltaisten viranomaisten sekä muiden toimijoiden välistä tiedonkulkua, koordinaatiota ja yhteistyömalleja tulee kehittää sekä jäsenvaltioissa että niiden välillä.

Nopeaan tekniseen kehitykseen ja digitalisaatioon vastaamiseksi tulee monialaista operatiivista yhteistyötä tehostaa kehittämällä ja käyttämällä uusia yhteistyö- ja tiedonvaihtomenetelmiä ja uusiin teknologisia sovelluksia ja välineitä. Ammattimaisen ja järjestäytyneen rikollisuuden rikollisen toiminnan haittaaminen sekä laillisiin ja yhteiskunnallisiin rakenteisiin kiinnittymisen estäminen on yksi keskeisiä EU:n turvallisuusunionistrategian toimia vuosille 2020-2025.

Tiedon ja datan siirtoa lainvalvonta- ja muiden toimivaltaisten viranomaisten välillä parannetaan niin kansallisella kuin kansainvälisellä tasolla. Tieto on oltava oikea-aikaisesti käytettävissä rikollisuuden torjunnassa viranomaisten yhteisissä operaatioissa.

Päämääränä on viranomaisten roolien ja toimialojen välisten rajapintojen madaltuminen ja yhteistyön sujuvoituminen kansallisesti ja kansainvälisesti.

Avustusta voidaan myöntää hankkeisiin, joissa esimerkiksi:

- kehitetään lainvalvontaviranomaisten, muiden toimivaltaisten viranomaisten ja muiden toimijoiden välisiä koordinaatio- ja yhteistyömalleja sekä Suomessa että muiden maiden kanssa,

- torjutaan järjestäytyntä rikollisuutta viranomaisten ja sidosryhmien yhteistyöllä rikosoikeudellisin ja hallinnollisin keinoin,
- parannetaan tiedon ja datan siirtoa viranomaisten ja tarvittaessa muiden toimijoiden välillä ja yhtenäistetään työprosesseja niin kansallisella kuin kansainvälisellä tasolla,
- ylläpidetään Suomen osallistumista kansainvälisiin verkostoihin,
- kehitetään uusia tiedonvaihtomenetelmiä ja otetaan käyttöön uusia sovelluksia ja välineitä, kuten tunnistustekniikat tai käytävissä olevien tietokantojen yhteiset hakuliittymät.
- lisätään yhteistä koulutusta, esimerkiksi EMPACT-toiminnasta, nousevien rikollisuuden lajien kuten ympäristörikollisuuden osalta, verkossa tapahtuvan tiedonhankinnan ja muun analyysi- ja tutkintatoiminnan osalta.

Tulostavoitteita:

- koordinaatio- ja yhteistyömallit ja yhteistyöprosessit ovat sujuvoituneet,
- uusien sovellusten ja tiedonvaihtomenetelmiä on otettu käyttöön,
- viranomaisten varustelun taso ja käytettävyys yhteisissä operaatioissa on parantunut,
- yhteistyötä edistävää koulutusta esim. huumausaine-, verkko-, ympäristö- ja muun rajat ylittävän rikollisuuden tutkintaan on järjestetty,
- kansainvälisistä yhteistyöverkostoista on saatu lisäarvoa kansalliseen kehittämiseen.

Avustus	75 %
Mahdolliset avustuksensaajat	Toimivaltaiset viranomaiset ja muut asiaankuuluvat toimijat
Yhteensovittaminen muun EU-rahoituksen kanssa	Toimia yhteensovitetaan BMVI-rahoituksen ja Europolin rahoituksen kanssa
Sovellettavat indikaattorit	

Toimissa tulee soveltaa muitakin tämän erityistavoitteen indikaattoreita, jos niillä voidaan mitata toteutettavaa toimintaa.

Tuotosindikaattorit:

O.2.2 Asiantuntijakokousten/työpajojen/opintokäyntien/yhteisten harjoitusten määrä

O.2.3 Hankittujen laitteiden määrä

Tulosindikaattorit: -

Hakuaika	kevät 2024, syksy 2024, kevät 2025, syksy 2025
Hankkeen käynnistäminen viimeistään	Tarkista hakuilmoitus

2 C Virastojen välisen yhteistyön parantaminen unionin tasolla jäsenvaltioiden kesken ja jäsenvaltioiden ja asiaankuuluvien unionin toimielinten ja laitosten välillä sekä kansallisella tasolla jäsenvaltion viranomaisten välillä

<i>2 C 1 Lähetetään yhteyshenkilöitä kansainvälisiin yhteistyöelimiin</i>	
<p>Rajat ylittävän rikollisuuden, mm. ympäristö-, tietoverkko- ja huumerikollisuuden ja muun kansainvälisen rikollisuuden torjunta ja tutkinta edellyttää tiivistä kansainvälistä ja usein monenvälistä yhteistyötä. Poliisin yhdyshenkilöitä voidaan lähettää erityisesti Europoliin, mm. J-CAT (Joint Cybercrime Action Taskforce). Yhdyshenkilöiden lähettäminen on tällä hetkellä rajallisen kansallisen rahoituksen varassa. Poliisin yhdyshenkilöiden toimipaikoiksi valitaan paikat, jotka ovat rikosten torjunnan kannalta keskeisiä muun muassa Suomeen suuntautuvan rikollisuuden estämisessä. Suomen poliisin yhdysmiehet ovat myös Tullin ja Rajavartiolaitoksen yhdyshenkilöiden käytössä ja auttavat tarvittaessa myös muiden Pohjoismaiden viranomaisia.</p>	
Avustus	75 %
Mahdolliset avustuksensaajat	Toimivaltaiset viranomaiset

Yhteensovittaminen muun EU-rahoituksen kanssa	Toimia yhteensovitetaan ainakin BMVI-rahaston ja Europolin rahoituksen kanssa
Sovellettavat indikaattorit	
Tuotosindikaattorit: -	
Tulosindikaattorit: -	
Hakuaika	kevät 2024, syksy 2024, kevät 2025, syksy 2025
Hankkeen käynnistäminen viimeistään	Tarkista hakuilmoitus

Operatiivinen tuki

Operatiivista tukea käytetään tässä erityistavoitteessa yhteisiin operaatioihin osallistumiseen turvallisuuden korkean tason varmistamiseksi unionissa. Operatiivisella tuella katetaan rajat ylittävien operaatioiden, tutkintaryhmien ja harjoitusten teknisten välineiden, kaluston ja varusteiden ylläpitoa sekä henkilöstömenoja.	
Avustus	100 %
Mahdolliset avustuksensaajat	Poliisi
Yhteensovittaminen muun EU-rahoituksen kanssa	
Sovellettavat indikaattorit	
Toimissa tulee soveltaa muitakin tämän erityistavoitteen indikaattoreita, jos niillä voidaan mitata toteutettavaa toimintaa.	
Tuotosindikaattorit: -	
Tulosindikaattorit: -	

Hakuaika	kevät 2024, syksy 2024, kevät 2025, syksy 2025
Hankkeen käynnistäminen viimeistään	Tarkista hakuilmoitus

Eryytavoite 3 Rikollisuuden ehkäiseminen ja torjunta

3 A Koulutus, harjoitukset ja parhaiden käytäntöjen jakaminen

3 A 1 Osaamisen kehittäminen

Yksi ISF-ohjelman kaikkia tavoitteita läpileikkaava teema on osaamisen kehittäminen. Viranomaiset tarvitsevat jatkuvasti uutta osaamista mm. uusien menetelmien, digitalisaation edistymisen ja rikollisuuden uusien ilmiöiden takia. On myös vahvistettava ennakointiosaamista ja toiminnan tietoperustaa. ISF-rahoituksella parannetaan osaamista ja tietopohjaa liittyen mm. korruption torjuntaan, kriittisten infrastruktuurien suojeluun ja kyberrikollisuuteen, nuoriso-, katujengi- ja järjestäytyneeseen rikollisuuteen, terrorismin torjuntaan, analyysiosaamiseen ja erityistilanteiden johtamiseen. Koulutusten sisältöjä ja menetelmiä on kehitettävä. Poliisin koulutusjärjestelmää on kehitettävä mm. nopeasti uusiutuvan teknologian takia.

Päämääränä on, että lainvalvontaviranomaisilla on aina ajantasainen osaaminen ja tietopohja.

Avustusta voidaan myöntää hankkeisiin, joissa esimerkiksi:

- toteutetaan koulutuksia esim. radikalisoitumiseen, ihmiskauppaan, kyberrikostorjuntaan, korruptioon ja CBRNE-tilanteisiin liittyen,
- kehitetään koulutusta viranomaisille ja keskeisten järjestöjen edustajille terrorismin tunnistamiseksi,
- kehitetään kansallista johtamis- ja analyysikyvykkyyttä erityistilanteissa,
- osallistutaan kansallisiin ja kansainvälisiin koulutuksiin ja yhteistyöryhmiin,

- vahvistetaan viranomaisten ja korkeakoulujen kansallista ja kansainvälistä koulutusyhteistyötä,
- kehitetään koulutusjärjestelmiä,
- Poliisiammattikorkeakoulu osallistuu vaihto-ohjelmiin ja edistää viranomaisten kansainvälistä liikkuvuutta,
- järjestetään harjoituksia
- arvioidaan toiminnan vaikuttavuutta.

Tulostavoitteet:

- yhteistoimintaa osaamisen parantamisessa on toteutettu
- osaamisen kehittämisessä on huomioitu jatkuvuus ja vaikuttavuus,
- korkeakouluyhteistyötä on lisätty
- on osallistuttu vaihto-ohjelmiin, harjoituksiin ja yhteistyöryhmiin kansallisesti ja kansainvälisesti.

Avustus	75 % Avustus voidaan korottaa 90 prosenttiin hankkeissa, joiden tavoitteena on ehkäistä ja torjua radikalisoitumista/ehkäistä ja torjua kyberrikollisuutta
Mahdolliset avustuksensaajat	Toimivaltaiset viranomaiset, koulutusorganisaatiot ja kolmannen sektorin toimijat
Yhteensovittaminen muun EU-rahoituksen kanssa	Suomen RRF-suunnitelman ja ISF-ohjelman yhteiset teemat ovat kyberturvallisuus ja rahanpesu. ISF:n fokus on kyberrikostorjunnassa, -tutkinnassa ja lainvalvontaviranomaisten kouluttamisessa, RRF:n laajasti kyberturvallisuuden harjoitustoiminnassa ja tutkimuksessa. Osaamisen kehittämisen toimia

	yhteensovitetään myös BMVI-rahaston ja oikeusalan rahoitusohjelman kanssa.
<p>Sovellettavat indikaattorit</p> <p>Toimissa tulee soveltaa muitakin tämän erityistavoitteen indikaattoreita, jos niillä voidaan mitata toteutettavaa toimintaa.</p> <p>Tuotosindikaattorit:</p> <p>O.3.1 Koulutustoimien osanottajien määrä</p> <p>O.3.2 Vaihto-ohjelmien/työpajojen/opintokäyntien määrä</p> <p>Tulosindikaattorit:</p> <p>R.3.12 Niiden osallistujien lukumäärä, jotka pitävät koulutustoimea hyödyllisenä työssään</p> <p>R.3.13 Niiden osallistujien lukumäärä, jotka ilmoittavat kolmen kuukauden kuluttua koulutustoimen päättymisestä, että he käyttävät kyseisessä koulutustoimessa hankittuja taitoja ja osaamista</p>	
Hakuaika	kevät 2024, syksy 2024, kevät 2025, syksy 2025 (jos rahoitusta jäljellä)
Hankkeen käynnistäminen viimeistään	Tarkista hakuilmoitus

3 B Voimavarojen ja tietämyksen yhdistäminen

3 B 1 Yhteistyö, hyvien käytäntöjen jakaminen, toimintamallien kehittäminen

Voimavarojen yhdistäminen viranomaisten kesken sekä yhteistyössä yksityisen sektorin, elinkeinoelämän ja järjestökentän kanssa on olennainen osa ohjelman toimia lähes kaikissa

ohjelman teemoissa, kuten kyberrikollisuus, nuoriso-, jengi- ja järjestäytynyt rikollisuus, huumausaineet, radikalisoituminen, rahanpesu tai uhrien suojeleminen.

Päämääränä on vahvistaa yhteistä osaamista, sujuvoittaa yhteistoiminnan käytäntöjä ja jakaa ja kohdentaa resursseja kaikkia osapuolia hyödyttäen.

Avustusta voidaan myöntää hankkeisiin, joissa esimerkiksi:

- syvennetään yhteistyötä ja käytänteiden jakamista sisäisen turvallisuuden parantamiseksi,
- kehitetään mm. pohjoismaisia käytäntöjä hyödyntäen toimintamalleja mm. huumorikollisuuden, korruption, jengiytymisen, terrorismin, väkivaltaisen radikalisoitumisen ja ekstremismin tunnistamiseksi, ehkäisemisen ja varhaisen vaiheen puuttumisen kehittämiseksi ja terroristisen propagandan torjumiseksi,
- laajennetaan Keskusrikospoliisin Exit-toiminta kattamaan järjestäytyneen rikollisuuden ja väkivaltaisen ääriajattelun lisäksi myös katujengien jäsenet,
- vahvistetaan tietojenvaihtoa ja sen prosesseja viranomaisten ja yksityisen sektorin kesken, esim. finanssialan kanssa rahanpesuun ja petosrikollisuuteen liittyen,
- kehitetään poliisin analyysitoimintaa kohteiden tunnistamiseksi ja paljastavan toiminnan resurssien suuntaamiseksi,
- uusia toiminnan muotoja rikoshyödyn poisottamiseksi kehitetään,
- toteutetaan terroristiseen sisältöön puuttuvia toimia,
- kehitetään hallinnollista rikostorjuntaa järjestöt, yksityinen sektori, elinkeinoelämä mukaan lukien mm. rahanpesun, petosrikollisuuden ja korruption torjunnan saralla,
- parannetaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen tilannekuvaa Suomessa,
- kehitetään monialaisesti ennalta estävää toimintaa rikoslajiriippumattomasti sisäisen turvallisuuden kannalta vaikuttavalla tavalla,
- pyritään ehkäisemään jengiytymistä ja katkaisemaan mm. rikos- ja jengiytymiskierteitä
- varmistetaan viranomaisten ja muiden toimijoiden osaaminen ja toimintojen valtakunnallinen kattavuus,

- ohjataan kohdehenkilöitä viranomaispalvelupolkuihin,
- tuetaan vertaisverkostojen (kuten nais-, nuoriso- ja vanhempainverkostot) osaamista, jaksamista ja omaehtoista toimintaa,
- kehitetään toimintamalleja esim. yhteis- ja vertaistoimintaan,
- kehitetään arviointimenetelmiä, joilla arvioidaan toimenpiteiden vaikuttavuutta,
- koulutetaan toimijoita ja perheitä,
- yhdistetään tutkittua tietoa toiminnan kehittämiseen,
- arvioidaan toimintaa.

Tulostavoitteita:

- paikallisia toimintamalleja ja ennaltaehkäiseviä toimintapolitiikkoja on kehitetty ja pilotoitu eri toimijoiden yhteistyöllä,
- kohdennettua ja uudenlaista työtä neljännen sektorin (esim. vanhempainverkostot/perheet) kanssa on kehitetty,
- maan eri osiin on saatu osaamista ja yhtenäiset menettelyt,
- uusia toimintatapoja ja tukimuotoja on luotu ja olemassa olevia kehitetty edelleen,
- erityisesti sisäisen turvallisuuden toimijoiden ja sidosryhmien ammattilaisten osaaminen on parantunut,
- kansallinen rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskiarvio on laadittu

Avustus	75 % Avustus voidaan korottaa 90 prosenttiin hankkeissa, joissa tavoitteena on ehkäistä ja torjua radikalisoitumista.
Mahdolliset avustuksensaajat	Toimivaltaiset viranomaiset eri tasoilla, koulutusorganisaatiot, yhteisöt, järjestöt
Yhteensovittaminen muun EU-rahoituksen kanssa	

Sovellettavat indikaattorit

Toimissa tulee soveltaa muitakin tämän erityistavoitteen indikaattoreita, jos niillä voidaan mitata toteutettavaa toimintaa.

Tuotosindikaattorit:

O.3.1 Koulutustoimien osanottajien määrä

O.3.2 Vaihto-ohjelmien/työpajojen/opintokäyntien määrä

O.3.6 Rikollisuuden ehkäisemiseen tähtäävien hankkeiden lukumäärä

Tulosindikaattorit:

R.3.9 Radikalisoitumisen ehkäisemiseksi kehitettyjen/jatkettujen aloitteiden määrä

R.3.12 Niiden osallistujien lukumäärä, jotka pitävät koulutustoimea hyödyllisenä työssään

R.3.13 Niiden osallistujien lukumäärä, jotka ilmoittavat kolmen kuukauden kuluttua koulutustoimen päättymisestä, että he käyttävät kyseisessä koulutustoimessa hankittuja taitoja ja osaamista

Hakuaika	kevät 2024, syksy 2024, kevät 2025, syksy 2025 (jos rahoitusta jäljellä)
Hankkeen käynnistäminen viimeistään	Tarkista hakuilmoitus

3 C Toimenpiteiden kehittäminen todistajien, väärinkäytösten paljastajien ja rikoksen uhrien tukemista varten

3 C 1 Tuki-, suojelu- ja tiedottamistoimet sekä toimintamallien kehittäminen

EU:n rikosuhridirektiivi vuodelta 2012 velvoittaa EU:n jäsenvaltioita huomioimaan lainsäädännössä rikoksen uhrin aseman. Direktiiviä uudistetaan parhaillaan. Direktiivissä säädetään rikoksen uhrin oikeuksista koskien annettavaa tietoa, tukea, suojelua ja osallistumista rikosoikeudellisiin menettelyihin. Rikoksen uhrille tulee kertoa hänen oikeuksistaan liittyen tukipalveluihin, arvioida uhrin suojelun tarve sekä tarvitaanko erityisiä suojelutoimenpiteitä sekä huomioida uhrin asema esimerkiksi kuulusteluissa.

Direktiivin lisäksi uhrien suojelun parantamiseksi on annettu asetus suojelutoimenpiteiden vastavuoroisesta tunnustamisesta. Yhdessä EU-jäsenvaltiossa annetun eurooppalaisen suojelumääräyksen perusteella henkilö voi saada suojaa myös siirtyessään toiseen jäsenvaltioon ilman, että hänen tarvitsisi siellä käynnistää uutta menettelyä suojelua saadakseen. Myös EU-direktiivi ihmiskaupan ehkäisemisestä ja sen uhrien suojelemisesta pyrkii tehostamaan ihmiskaupan uhrien suojelua. Tätäkin direktiiviä uudistetaan parhaillaan.

EU:n uhristrategia 2020-2025 sisältää viisi prioriteettia, joiden kautta uhrien oikeuksien vahvistamista lähestytään konkreettisesti. Nämä ovat tehokas viestintä ja uhreille turvallinen ympäristö rikosilmoituksen tekemiseen, haavoittuvimmassa asemassa olevien uhrien suojelun ja tuen parantaminen, uhrien korvausten saamisen helpottaminen, uhrien oikeuksia koskevan yhteistyön ja koordinoinnin tehostaminen eri toimijoiden välillä ja uhrien oikeuksien kansainvälisen ulottuvuuden vahvistaminen.

Rikosten uhrien oikeuksien toteutumisessa on kuitenkin edelleen puutteita. Viranomaisilla on tiedon puutetta uhrien erityiskysymyksistä. Resurssit ovat puutteellisia, eikä eri tahojen yhteistyö ole aina riittävän tiivistä. Rikosten uhrien yhdenvertaiset mahdollisuudet käyttää viranomaisten palveluita ja uhrin yksilöllisen tilanteen huomioiminen on turvattava. Hallitusohjelman mukaan hallitus laatii uhripoliittisen toimenpideohjelman.

Väärinkäytösten paljastamisen osalta ilmoittajien suojelua koskeva direktiivi on tullut voimaan joulukuussa 2019 ja yhtenä sen keskeisistä tavoitteista on vahvistaa ja yhtenäistää rikkomuksista ilmoittavien henkilöiden suojelua.

ISF-rahoituksella tehostetaan esimerkiksi valtakunnallista viestintää uhrin oikeuksista, tarjolla olevasta avusta ja korvausjärjestelmistä. Myös ennalta ehkäisevää viestintää tulee lisätä, esimerkiksi verkkohuijauksista. Uhrien ja myös todistajien avustamista ja suojelua parannetaan palvelupolkuja, käytäntöjä, tietojärjestelmiä, sähköisiä välineitä ja teknisiä turvalaitteita

kehittämällä. Moniammatillista verkostoyhteistyötä tiivistetään. Huomioidaan haavoittuvassa asemassa olevien erityistarpeet.

Päämääränä on rikosten uhrien ja todistajien aseman, tiedonsaannin ja suojelun parantaminen.

Avustusta voidaan myöntää hankkeisiin, joissa esimerkiksi:

- järjestetään koulutusta, tiedotusta ja neuvontaa ilmoittajansuojelulain edellyttämistä toimenpiteistä,
- parannetaan rikosten uhrien/todistajien tukipalvelujen saatavuutta ja laatua,
- parannetaan suojelutoimien saatavuutta ja laatua,
- lisätään tiedottamista,
- ennalta ehkäistään rikoksen uhriksi joutumista, esimerkiksi tiedottamalla,
- kehitetään toimintamalleja ja yhteistyötä viranomaisten, yksityisen sektorin ja järjestöjen välillä,
- syvennetään osaamista rikollisen toiminnan paljastamisessa, tutkinnassa ja syyttämässä sekä rikoksen uhrin kohtaamisessa ja kohtelussa,

Tulostavoitteet:

- ilmoitus- ja suojelujärjestelmä on luotu edellä mainittuihin organisaatioihin ja tarvittavat muutokset viranomaisten olemassa oleviin tietojärjestelmiin on tehty,
- ilmoituksia käsittelevät henkilöt ovat koulutettuja ilmoitusten käsittelyyn,
- saatavilla on maksutonta, kattavaa tietoa organisaation työntekijöille ja kaikille kansalaisille ilmoitusmahdollisuuksista, ilmoitusten tekemisestä, ilmoituskanavista, suojelusta,
- rikosvastuun toteutuminen on tehostunut,
- osaaminen uhrien tunnistamisessa on parantunut,
- uhrien/todistajien tuen ja suojelun saatavuus on parantunut,
- viranomaiskäytäntöjen ohjeistuksia on parannettu,

<ul style="list-style-type: none"> tiedotusta rikosten uhrien tukipalveluista on lisätty ja parannettu, yhteistyö sekä tiedonvaihto viranomaisten, yksityisen sektorin ja järjestöjen kesken on tiivistynyt 	
Avustus	75 %
Mahdolliset avustuksensaajat	Viranomaiset eri tasoilla, yhteisöt ja järjestöt, keskeiset yksityisen sektorin organisaatiot
Yhteensovittaminen muun EU-rahoituksen kanssa	Toimia yhteensovitetaan Euroopan komission Kansalaisuus, tasa-arvo, perusoikeudet ja arvot -rahoitusohjelman (CERV) ja AMIF-rahaston kanssa.
<p>Sovellettavat indikaattorit</p> <p>Toimissa tulee soveltaa muitakin tämän erityistavoitteen indikaattoreita, jos niillä voidaan mitata toteutettavaa toimintaa.</p> <p>Tuotosindikaattorit:</p> <p>O.3.1 Koulutustoimien osanottajien määrä</p> <p>O.3.3 Hankittujen laitteiden määrä</p> <p>O.3.6 Rikollisuuden ehkäisemiseen tähtäävien hankkeiden lukumäärä</p> <p>O.3.7 Rikoksen uhreja avustavien hankkeiden lukumäärä</p> <p>O.3.8 Avustettujen rikosten uhrien määrä</p> <p>Tulosindikaattorit:</p> <p>R.3.12 Niiden osallistujien lukumäärä, jotka pitävät koulutustoimea hyödyllisenä työssään</p>	

R.3.13 Niiden osallistujien lukumäärä, jotka ilmoittavat kolmen kuukauden kuluttua koulutustoimen päättymisestä, että he käyttävät kyseisessä koulutustoimessa hankittuja taitoja ja osaamista	
Hakuaika	kevät 2024, syksy 2024, kevät 2025, syksy 2025 (jos rahoitusta jäljellä)
Hankkeen käynnistäminen viimeistään	Tarkista hakuilmoitus

3 D Varusteiden, koulutusvälineiden ja muun turvallisuusinfrastruktuurin päivittäminen

3 D 1 Kaluston, välineistön, varusteiden ja muun infrastruktuurin kehittäminen

Viranomaisilla on jatkuvasti suorituskykyjen kehittämistarpeita välineistön ja kaluston osalta. Viranomaisten kyky tunnistaa ja torjua erilaisia uhkia vaihtelee. Kalustoa ei ole myöskään saatavilla yhdenvertaisesti kaikilla alueilla. Välineistön saaminen paikalle onnettomuustilanteessa voi kestää liian pitkään. Lisäksi välineiden ja laitteiden käyttö vaatii asiantuntemusta, jota ei kaikilla ole. Välineistöä ja kalustoa tulee säännöllisesti päivittää teknologian kehittymisen myötä ja tehdä korvaavia hankintoja. Lisäksi mobiilipalveluita tulee pystyä lisäämään.

Esimerkiksi terrorismintorjuntakyvyn kehittämisessä on tarpeita esimerkiksi ilma-alustoimintaan liittyvissä suorituskyvyissä, kyberrikostorjunnassa on tarve laite-, väline- ja ohjelmistohankinnoille, samoin rikosteknisessä laboratoriossa. Myös henkilökohtaisia suojavälineitä ja CBRNE-laitteita on lisättävä ja uusittava.

Päämääränä on nykyistä kehittyneempi viranomaisten vaste- ja suorituskyky, huomioiden soveltuvuus koulutukseen ja yhteisiin operaatioihin.

Avustusta voidaan myöntää hankkeisiin, joissa uudistetaan ja lisätään esimerkiksi:

- rikostorjunnan ja -tutinnan teknologiaa ja välineistöä,
- viranomaisten tietoteknisiä ratkaisuja,
- erityiskalustoa,
- havainnointilaitteita,
- suojavälineitä,
- työkaluja ja menetelmiä poliisissa suoritettavaan päätelaitetutkintaan,
- päätelaitteita, ohjelmistoja, verkkoja,
- mobiilipalveluita ja -laitteita,
- datan tallennuksen, jakamisen ja analysoinnin välineitä,

Tulostavoitteita:

- sisäisen turvallisuuden kannalta toimivaltaisten viranomaisten vaste- ja suorituskyky on parantunut välineistö- ja kalustohankintojen myötä,
- alueelliset erot välineistön saatavuudessa ja käyttöosaamisessa ovat kaventuneet.

Avustus	75 % Avustus voidaan korottaa 90 prosenttiin hankkeissa, joissa tavoitteena on parantaa kriittisen infrastruktuurin turvallisuutta ja häiriönsietokykyä ja torjua kyberrikollisuutta (myös muita ISF-asetuksen liitteen IV kohtia voidaan soveltaa).
Mahdolliset avustuksensaajat	Toimivaltaiset viranomaiset.
Yhteensovittaminen muun EU-rahoituksen kanssa	Toimia yhteensovitetaan BMVI-rahoituksen kanssa. BMVI-tuella hankitaan välineitä ja tekniikkaa rajavalvontatarkoituksiin.
Sovellettavat indikaattorit Toimissa tulee soveltaa muitakin tämän erityistavoitteen indikaattoreita, jos niillä voidaan mitata toteutettavaa toimintaa.	

<p>Tuotosindikaattorit:</p> <p>O.3.3 Hankittujen laitteiden määrä</p> <p>O.3.4 Hankittujen kulkuneuvojen määrä</p> <p>O.3.5 Rakennettujen/hankittujen/parannettujen infrastruktuurien/turvallisuuden kannalta merkityksellisten laitosten/välineiden/meکانismien määrä</p> <p>O.3.6 Rikollisuuden ehkäisemiseen tähtäävien hankkeiden lukumäärä</p> <p>Tulosindikaattorit:</p> <p>R.3.11 Niiden kriittisten infrastruktuurien/julkisten tilojen määrä, joissa on uudet/mukautetut valmiudet turvallisuusriskien varalta</p>	
Haku aika	<p>kevät 2024, syksy 2024, kevät 2025, syksy 2025</p> <p>(jos rahoitusta jäljellä)</p>
Hankkeen käynnistäminen viimeistään	Tarkista hakuilmoitus

3 E Kriittisen infrastruktuurin suojaaminen

3 E 1 Toimet kriittisen infrastruktuurin ja kansalaisten suojaamiseksi

Kriittiseksi infrastruktuuriksi määritellään ISF-asetuksessa omaisuus, verkko tai järjestelmä tai niiden osa, joka on olennainen yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen, kansalaisten terveyden, turvallisuuden sekä taloudellisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin ylläpitämiseksi ja joiden toimintahäiriöllä, rikkoutumisella tai tuhoutumisella olisi merkittävä vaikutus jäsenvaltiossa. Kriittiseen infrastruktuuriin kuuluu sekä fyysisiä laitoksia ja rakenteita että sähköisiä toimintoja ja palveluja. Yhä useammin haavoittuvuudet liittyvät myös toimijan kyberturvallisuuteen ja -suojaan. Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen, väestön terveyden, hyvinvoinnin ja toimeentulon, maan talouselämän ja maanpuolustuksen kannalta kriittinen infrastruktuuri tulee kyetä turvaamaan myös vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Viranomaisten suorituskykyä ja -vastetta erilaisten kriittistä infraa vaarantavien tilanteiden varalta on kehitetty viime vuosina kansallisella ja paikallisella tasolla esimerkiksi rakenteita, toimintamalleja ja välineistöä kehittämällä sekä osaamista lisäämällä. Toimintaympäristö ja nopea teknologinen kehitys edellyttää kuitenkin jatkuvia ja ennakoivia suorituskyvyn arviointi- ja kehittämistoimia kiihtyvässä tahdissa. EU-tasolla ollaan uudistamassa kriittisen infrastruktuurin suojaamisen direktiiviä. Direktiiviehdotus edellyttää, että EU-maat määrittävät kriittisen infrastruktuurin kriisinkestävyydestä vastaavat viranomaiset, arvioivat elintärkeät toimintonsa direktiivin soveltamisalalla ja nimeävät kansallisesti merkittävät kriittiset infrastruktuuri- ja palvelutoimijat yhteisten eurooppalaisten kriteerien pohjalta.

Kriittisen infran suojaamisessa ja myös laajemmin julkisten tilojen suojaamisessa tulee ottaa huomioon uudet rikosten tekotavat ja haavoittuvuudet sekä varautua niihin. Esimerkiksi ajoneuvoja on jo käytetty terroristisessa tarkoituksessa ihmisjoukkoja vastaan, kun taas esimerkiksi miehittämättömillä ilma-aluksilla tehdyt hyökkäykset ovat tähän asti olleet marginaalinen ilmiö. Kriittisen infran suojaamisessa on varauduttava myös onnettomuuksiin, kriiseihin ja häiriöihin yhteiskunnan elintärkeissä toiminnoissa, kuten sähkö- ja vesihuollossa. Kriittinen infra on potentiaalinen kohde myös hybridivaikuttamisen kohteena.

Miehittämättömillä ilma-aluksilla aiheutettavien CBRNE-uhkien määrän arvioidaan lisääntyvän tulevaisuudessa. Lisäksi terrorismiin liittyy kasvavat ja kehittyneet UAS-kyvykkyydet ja niiden tuomat aivan uudenlaiset uhat yhteiskuntaa vastaan. Kiinteänä osana miehittämätöntä ilmailua on myös vastatoiminta (C-UAV, Counter-Unmanned Aerial Vehicle - kauko-ohjattujen ilma-alusten vastatoiminta), johon viranomaisilla tulee olla riittävän tasoinen kyvykkyys. Ilman vastatoimintakyvykkyyttä viranomaiset eivät pysty riittävän tehokkaasti torjumaan tämäntyyppisillä ilma-aluksilla aiheutettavia CBRNE-uhkia, jotka kohdistuvat mahdollisesti suuriin yleisötapahtumiin, valtiovierailuihin tai muihin korkean riskin tilanteisiin.

Pehmeiden kohteiden ja julkisten tilojen osalta keskeistä on ennalta estävän turvallisuustyön toteutuminen ja yhteistyö viranomaisten, kuntien ja järjestötoimijoiden kesken. Nykyiset ja tulevaisuuden riskit sekä fyysisen ja digitaalisen infrastruktuurin keskinäisriippuvuudet on huomioitava laajasti suunniteltaessa ja toteutettaessa toimia kansalaisten ja kriittisen infrastruktuurin suojelemiseksi.

Päämääränä on CBRNE-uhkien torjuntaa koskevan suorituskyvyn vahvistaminen kansalaisten ja kriittisen infrastruktuurin suojaamiseksi vaaratilanteilta, tiivistyvä

yhteistyö sekä tehokas turvallisuuteen liittyvien riskien ja kriisien hallinnan edistäminen.

Avustusta voidaan myöntää hankkeisiin, joissa esimerkiksi:

- järjestetään testaus-, kehittämis-, koulutus- ja harjoitustoimintaa ja hankitaan välineistöä kriittisten infrastruktuurien suojaamiseen liittyen,
- turvallisuusviranomaisten julkisten tilojen omasuojaa parannetaan.

Esimerkki toimesta ja tavoitteista: Turvallisuustoimijoiden CBRNE-suorituskykyjen kehittäminen

Viranomaiset ovat kehittäneet omia CBRNE-valmiuksiaan ja toimintaa on ohjannut kansallisen CBRNE-strategian mukaisesti perustettu CBRNE-komitea. Kansallisen strategian ja komitean toiminnasta huolimatta varautumisen kehittäminen on siiloutunut yksittäisten viranomaisten toiminnan kehittämiseksi laajan yhteistyökehittämisen sijasta. Koulutusta on saatavilla liian vähän.

ISF-rahoituksella kehitetään suomalaisille turvallisuustoimijoille vahvaa yhteistyötä CBRNE-sektorilla. Kehittämisessä keskitytään eri toimijoiden osaamisen vahvistamiseen ja turvallisuustoimijoiden yhteisen suorituskyvyn tehostamiseen vastattaessa CBRNE-uhkiin yhteiskunnan normaalioloissa, normaaliolojen häiriötilanteissa sekä eri asteisissa poikkeustilanteissa. Eri toimijoiden välistä yhteistyötä vahvistetaan ja osaamista yhdenmukaistetaan esimerkiksi CBRNE-riskien tunnistamisen ja päivittyvien uhkaskenaarioiden muodostamisen osalta globaalit trendit huomioiden. Uudenlaisten koulutuskonseptien, kuten simulaatio- ja virtuaalikoulutukset lisäävät tehokkuutta sekä turvallisuutta vaarallisten aineiden opetuksessa, joiden menetelmämalleja voidaan edistää asetettujen päätavoitteiden saavuttamiseksi.

Viranomaissektorin turvallisuustoimijoiden CBRNE-perusosaamista kehitetään ja jatkokoulutuksen avulla koulutetaan CBRNE-erityisosaajia. Lisäksi analysoidaan käytettävissä oleva kalusto.

Tulostavoitteet:

- turvallisuustoimijoiden CBRNE-uhkaskenaarioperusteinen varautumis- ja osaamistarpeiden päivittyvä määrittely on tehty,

<ul style="list-style-type: none"> • oppilaitosyhteistyö on saatu vakiinnutettua, • sekä perus- että jatkokoulutusta on järjestetty, • turvallisuustoimijoilla on jatkuvasti yhteinen ennakoiva tilannekuva. 	
Avustus	75 % Avustus voidaan korottaa 90 prosenttiin hankkeissa, joissa tavoitteena on parantaa kriittisen infrastruktuurin turvallisuutta ja häiriönsietokykyä.
Mahdolliset avustuksensaajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun EU-rahoituksen kanssa	Toimia yhteensovitetaan RescEU-rahoituksen kanssa.
<p>Sovellettavat indikaattorit</p> <p>Toimissa tulee soveltaa muitakin tämän erityistavoitteen indikaattoreita, jos niillä voidaan mitata toteutettavaa toimintaa.</p> <p>Tuotosindikaattorit:</p> <p>O.3.1 Koulutustoimien osanottajien määrä</p> <p>O.3.2 Vaihto-ohjelmien/työpajojen/opintokäyntien määrä</p> <p>O.3.3 Hankittujen laitteiden määrä</p> <p>Tulosindikaattorit:</p> <p>R.3.12 Niiden osallistujien lukumäärä, jotka pitävät koulutustoimea hyödyllisenä työssään</p> <p>R.3.13 Niiden osallistujien lukumäärä, jotka ilmoittavat kolmen kuukauden kuluttua koulutustoimen päättymisestä, että he käyttävät kyseisessä koulutustoimessa hankittuja taitoja ja osaamista</p>	
Hakuaika	kevät 2024, syksy 2024, kevät 2025, syksy 2025 (jos rahoitusta jäljellä)
Hankkeen käynnistäminen viimeistään	Tarkista hakuilmoitus

Operatiivinen tuki

Operatiivisella tuella katetaan rajat ylittävän vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden ennalta estämisessä, paljastamisessa ja tutkimisessa tarvittavien teknisten välineiden, kaluston ja varusteiden ylläpitoa sekä henkilöstömenoja.	
Avustus	100 %
Mahdolliset avustuksensaajat	Poliisi
Yhteensovittaminen muun EU-rahoituksen kanssa	
Sovellettavat indikaattorit Toimissa tulee soveltaa muitakin tämän erityistavoitteen indikaattoreita, jos niillä voidaan mitata toteutettavaa toimintaa. Tuotosindikaattorit: - Tulosindikaattorit: -	
Hakuaika	Ei suunniteltuja hakuja (rahoitus sidottu)
Hankkeen käynnistäminen viimeistään	Tarkista hakuilmoitus

Kirkkokatu 12, Helsinki
PL 26, 00023, Valtioneuvosto
Vaihde 0295 480 171
kirjaamo.sm@gov.fi

www.eusa-rahastot2021.fi | eusa.sm@gov.fi

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Euroopan unionin
rahoittama